

УДК 159.938:316+004

ПРОБЛЕМА НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА МОЛОДЬ

Студ. А.М. Габелко, гр. МГТ-16
Науковий керівник доц. Р.В. Кириченко
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання: дослідити причини залежності молоді від соціальних мереж та розробити рекомендації щодо зменшення негативного впливу соціальних мереж на розвиток особистості. Завдання: 1) проаналізувати наявні дослідження впливу соціальних мереж на свідомість людини; 2) провести анкетування по вивченню залежності молоді від соціальних мереж; 3) виявити причини і ступінь звикання молоді до соціальних мереж (віком від 19 до 25 років); 4) розробити рекомендації по профілактиці залежності молоді від соціальних мереж.

Об'єкт дослідження: соціальні мережі. **Предмет дослідження:** вплив соціальних мереж на молодь.

Методи та засоби дослідження: метод анкетування, для обробки даних застосовувались відповідні статистичні методи.

Наукова новизна теми дослідження обумовлена стрімким розвитком і різноманіттям соціальних мереж, котрі приваблюють молодих людей. Останнім часом одною з популярних форм дозвілля молоді став «серфінг» в соціальних мережах. За даними світової статистики приблизно 50% населення зареєстровані хоч в одній соціальній мережі, а деякі і в декількох одразу. В наш час існують такі соціальні мережі як «Вконтакте», «Однокласники», «Мой мир», «Друзі», «Instagram», «ICQ», «Twitter», «Фотострана» і багато інших. В основному соціальні мережі викликають інтерес у підлітків. Для прикладу, 96% молодих людей для спілкування і обміну інформацією використовують інтернет-простір. [1] Тому багато вчених проявляють інтерес до вивчення проблем інтернет-залежності, серед них: Кімберлі Янг, Яков Леві Морено, Джеймс Шуров'єскі Стэнлі Мільграм, Джеймс Барнсон, та ін.

Незважаючи на те, що інтернет-залежність від соціальних мереж не може не викликати сильний науковий і практичний інтерес, в науковій літературі ці питання не достатньо висвітлені. Відсутні навчальні матеріали та рекомендації, в яких були б систематизовані дані про види профілактичної і терапевтичної роботи з молоддю, залежною від соціальних мереж, а також в цілому, від Інтернету. Тому в 2017 році нами було проведено дослідження, у якому брали участь 145 студентів КНУТД, що дозволило нам виявити причини залежності молоді від соціальних мереж. В ході дослідження було виявлено, що проблема інтернет-залежності є актуальною. Це показали результати анкетування молоді, віком від 19 до 25 років.

Практичне значення дослідження в тому, що проблема розуміння і попередження можливого негативного впливу соціальних мереж на молодь на сьогоднішній день мало досліджена і практично невизначена як для спеціалістів (лікарів, психотерапевтів, психологів і педагогів), так і для батьків. Наразі не розроблені довідники з діагностики інтернет-залежності у молоді, тим паче по профілактиці її виникнення. Саме через це батьки або спеціалісти стикаються не стільки із самою проблемою, скільки із вже наявними наслідками, які часто можуть бути катастрофічними. В даному дослідженні будуть представлені рекомендації спеціалістам по роботі з інтернет-залежною молоддю, а також рекомендації підліткам і студентам як користуватися інтернетом на користь собі і без шкоди для здоров'я.

Результати досліджень. За статичними даними близько 55% користувачів інтернету в Україні відвідують соціальні мережі щодня, а близько 31% активних користувачів інтернету роблять це кілька разів на тиждень.[2]

В проведеному опитуванні було запропоновано обрати одну або декілька соціальних мереж, якими респонденти найчастіше користуються. Найбільш популярними мережевими ресурсами для спілкування вилися: «В контакте» – 91,6%, «Viber» – 34,3%, «Skype» – 13,4%, «Instagram» – 14,7 %, «Facebook» – 3,7%, а також в рамках свого варіанта були названі «Однокласники», «Twitter», «Фотострана» та ін. Причини такого попиту соціальних мереж пояснюються великою кількістю можливостей в них. По даним проведеного дослідження, 38,5% молодих людей користуються мережевими ресурсами для навчання або роботи (пошук та обмін інформацією), ще 18,2% відповіли, що це дозволяє спілкуватися з людьми на відстані, коли немає можливості розмовляти віч-на-віч, 23,1% користуються соцмережами, щоб просто згаяти час. Найпопулярніша відповідь на питання «Чи змогли б ви відмовитись від всіх соціальних мереж?» виявилася «Так, але це буде вкрай важко», на другому місці «Ні, не зміг(змогла). Мені це не заважає у житті, навіщо відмовлятися?». Зважаючи на це, можна відмітити, що більшість молодих людей усвідомлює, що відмова від соціальних мереж не буде простою, адже ми до них звикли і кожний знаходить щось нове у мережі. На питання «Чи є у Вас відчуття, що час проведений в мережі ви витратили марно?» 62,9% відповіли «Так». Молоді люди розуміють, що марно витрачають час, але все одно це роблять. Отже, необхідно розробити рекомендації щодо контролю часу проведеного в мережі і поради як можна витратити цей час корисно. А часу на таке дозвілля йде чимало: за результатом опитування, 37,1% витрачають на соціальні мережі до 4-х годин на добу, 22,4% – 4-6годин, 14,7% – від 6 до 9 годин. Підсумовуючі всі результати, слід відмітити, що необхідна профілактична робота з підлітками, молодими людьми і їх батьками як в середніх загальноосвітніх установах так і в вузах. Необхідність цієї роботи підтверджує сам результат дослідження, 41% опитаних відповіли, що в соцмережі вони проводять весь свій вільний час, 26,9% відповіли, що при користуванні навіть отримують задоволення.

Висновки. Вплив соціальних мереж на здоров'я та мовленеву діяльність молоді є дуже сильним. Нажаль цей вплив є негативним, тому не варто захоплюватись проведенням часу в соціальних мережах. Щоб запобігти біді, необхідно заздалегідь сформуванати у дитини систему життєвих цінностей, яка допоможе в подальшому протистояти деструктивним процесам, захистить від них, полегшить відмову від них.

В результаті проведеного дослідження і обробки інформації, можна виділити шляхи вирішення проблем, пов'язаних з використанням соціальних мереж: обмеження часу перебування в мережі; пошук альтернативних способів проведення часу (наприклад, заняття спортом, малювання, вишивання, читання книг тощо); надання більшої уваги своєму реальному життю; збільшення часу перебування в компанії друзів.

Ключевые слова: соціальні мережі, молодь, соціальна робота.

ЛІТЕРАТУРА

1. Шумакова Е. В. Воспитательное пространство социальных сетей интернета / Е. В. Шумакова // Профессиональное образование. Столица. – 2011. – № 6. – с.39-40.
2. История возникновения социальных сетей. Кто был первым? [Электронный ресурс]. – Режим досупа: // <http://vsetke.ru/post/20447276>.
3. Бойко Н. Homo addictus: Человек зависимый в рабстве пагубных пристрастий; – М.: Изд-во МОФ «Родная страна». – 2012. – 320 с.